

EVROPSKE DRŽAVE ODGOVORJAJO A. HITLERJU

**ANGLIJE, FRANCIJE, POLJSKE IN
RUSIJE NI HITLER VPRAŠAL, ČE
MISLIJO, DA JIH NEMČIJA OGROŽA**

Romunska je odgovorila, da v sedanjem času ne more biti varna. — Nekatere države se ne boje nevarnosti. — Švica je pripravljena braniti svoje meje.

LONDON, Anglija, 23. aprila. — Evropske države so pričele odgovarjati Nemčiji na njeno vprašanje, ako mislijo, da jih Nemčija ogroža.

Hitler je vsem državam, katere je predsednik Roosevelt omenil v svoji poslanici Hitlerju in Mussoliniju, poslal naslednji vprašanj:

1. Ali mislite, da vas Nemčija ogroža?
 2. Ali ste prosili Roosevelta za posredovanje, ali pa ste že naprej vedeli, da bo prosil za 10 let miru?
- Kot pravi United Press, so vse države na drugo vprašanje odgovorile "ne". Na prvo vprašanje pa so odgovorile naslednje:

Romunska je odgovorila, da ne more videti, kdo bi se v sedanjem času v Evropi čutil varnega.

Takoj, ko je Romunska odgovorila Hitlerju, je o svojem odgovoru obvestila angleški vnanji urad.

Hitler ni poslal vprašanja Angliji, Franciji, Rusiji in Poljski.

Odgovor Belgije je bil mogoče še bolj odločen, kot romunski. Opozorila je Nemčijo, da so nedotakljivost belgijske zemlje zajamčile Anglija, Francija in Nemčija in da zato ne more dvomiti o tem, da te države ne bi držale svoje besede.

Slično je odgovorila Švica, ki pravi, da je prepričana, da bodo države spoštovale njeno nevtralnost, katero je pripravljena braniti s svojo oboroženo silo. Opozorila pa je Nemčijo, da ji je skupno s sosednimi državami zajamčila nevtralnost.

Holandski pravi v svojem odgovoru, da ne misli, da bi bila ogrožena, da pa je pripravljena za vsak slučaj.

Bolgarska, Jugoslavija in Madžarska še niso odgovorile, toda pričakovati je, da bodo odgovorile, da ne čutijo nikake nevarnosti.

Grška še tudi ni odgovorila in ker ima veliko trgovino z Nemčijo, bo najbrže rekla, da se ne boji. Grška bo poleg tega najbrže tudi odgovorila, da tudi od Italije ne pričakuje nikake agresivnosti.

Litvinska se v svojem odgovoru sklicuje na litvinsko-nemško pogodbo z dne 22. marca, v kateri ji je Nemčija obljubila, da se proti njej ne bo poslužila oborožene sile.

Švedska ne čuti nikake nevarnosti od Nemčije.

Tudi Danska je zanikala vsako bojazen pred Nemčijo.

Letska pravi, da nima nikakega povoda misliti, da bi jo katera država ogrožala.

Na podlagi teh odgovorov bo Hitler 28. aprila s svojim govorom odgovoril na Rooseveltovo poslanico. Politični krogi so mnenja, da bo zavrnil Rooseveltovo prošnjo za desetletni mir.

Hitlerjev zaveznik na drugem koncu osi, Mussolini, je že odgovoril Rooseveltu in rekel, da je njegova poslanica "absurdna".

BUDIMPEŠTA, Madžarska, 23. aprila. — Male jugovzhodne evropske države niso naznanile, kako so odgovorile Hitlerju na njegovo vprašanje glede svoje varnosti.

Toda z vso gotovostjo bodo Madžarska, Jugoslavija in Bolgarska Hitlerju odgovorile, da jih po njihovem mnenju Nemčija ne ogroža.

Nek zastopnik jugoslovanskega vnanjega urada je v Beogradu rekel, da bo vnanji minister Aleksander Cincar-Marković osebno pojasnil stališče Jugoslavije, ko bo v sredo prišel v Berlin.

Angleški poslanik se je vrnil v Berlin

**POLJAKI SE
BODO BORILI**

Poljska svetuje Nemčiji, da opusti načrt za veliko vzhodno državo. — Poljska ne bo Nemčiji dovolila Gdanska.

VARŠAVA, Poljska, 23. aprila. — Poglaviti vzrok, zakaj Poljaki ne morejo dovoliti Nemcem, da se polaste Gdanska, je, ker bi s tem Nemci dobili važno strateško točko v svojem prodiranju proti vzhodu.

Ako bi nemške vojaške oblasti imele v posesti izliv Vисле, tedaj bi bilo Pomorje v stalni nevarnosti in bi bila Nemčija v neposredni zvezi z Vzhodno Prusijo, ki sedaj meji na Poljsko in Litvinsko in je Nemčija v kakoli vojni ne bi mogla držati.

Po poljskem mnenju je zahteva, da je Gdansk vrnjen Nemčiji, prvi korak nemškega načrta za oslabevanje Poljske in nemške gospodarske oblasti nad poljsko republiko. V tem nemškem načrtu je tudi, da bi Nemčija zgradila veliko avtomobilsko cesto skozi Pomorje ali poljski koridor, da bi bila Vzhodna Prusija zvezana z ostalo Nemčijo in bi tudi Nemčija dobila velik vpliv nad Litvinsko, Letsko in Estonko.

Ker so te države industrijsko le malo razvite, vidi v njih Nemčija veliko polje za izvoz svojih industrijskih izdelkov. Razum Poljske, te države tudi niso preobljubene in bi bilo v njih mogoče naseliti Nemce.

Nemci se zavedajo, da bi bila prava Nemčija velika tovarena in banka za kakih 100 milijonov prebivalcev v vzhodnih državah, kjer bi morali prebivalci delati za nemške gospodarje in jih zalagati s surovinami.

Kakor pa ta nemški načrt izgleda, da je neizvršljiv, ga vendar nikdo ne sme zanemariti in prezreti. Zato Poljaki svariijo Hitlerja, da ga bodo ustavili, ako bi skušal prodirati proti vzhodu.

Ako Hitlerja ne more vstaviti nič drugega, kot vojna, tedaj bo to najljubši boj za življenje in neodvisnost. In če bo Nemčija premagana, tedaj bo morala plačati velika škoda. Zato Poljaki svetujejo Hitlerju, da opusti svoj "drang nach Osten."

**V SLUČAJU VOJNE SE BO
LIGA SELILA.**

ŽENEVA, Švica, 22. aprila. — V slučaju vojne bi se Liga narodov in Mednarodni delavski urad preselila iz Ženeve v Francijo. Liga bo imela svoj sedež v Vichy, Delavski urad pa v Arachonu.

Danes je dospel sem iz Zdr. držav John G. Winant, ameriški ravnatelj delavskega urada.

**ALFONZU JE
BILA VRNJENA
VSA LASTNINA**

General Franco je vrnil vso lastnino bivšemu kralju Alfonzu. — Vrnjena je bila tudi njegovim sorodnikom.

BURGOS, Španija, 24. apr. — Vlada generala Franca je s posebnim odlokom vrnila vso privatno lastnino bivšemu kralju Alfonzu in vsem njegovim sorodnikom do četrtega kolena, ki so jo imeli pred 14. aprilom, 1931, ko je bila razglašena španska republika.

General Franco je razveljavil vse zaplenbe privatne lastnine kraljeve rodovine.

Finančno ministrstvo je pozvalo vse posameznike, kakor tudi družbe, ki so v posesti nekdanje lastnine španske kraljeve družine, da to naznanijo v teku enega meseca. Za vrnitev lastnine bo finančno ministrstvo sedanje lastnike odškodovalo.

Alfonz, ki je prišel vladati 17. maja, 1902, je 14. aprila, 1931 podpisal listino, s katero se je odpovedal prestolu, toda se ni odrekal nobeni svoji pravici. (Naslednjega dne je zapustil Španjo).

Poglavitna lastnina kralja Alfonza sta dve palači v Santanderju in San Sebastianu ter otok Cortejada ob severnem obrežju Španije.

Alfonz je svoje čase veljal za najbogatejšega vladarja v Evropi. Po svoji materi je posedoval \$3,500,000. Republikaška vlada je njegovo premoženje, ko ga je zaplenila, cenila na \$8,600,000.

Kralj Alfonz s svojo družino ves čas živi v Rimu.

Ako pa bo general Franco Alfonzu zopet ponudil kraljevo krono, ni znano.

ZDRAVNIK USMRTL ŽENO

KEYTESVILLE, Mo., 24. aprila. — Danes se je začel tukaj proces proti dr. Williamu F. Lamance, ki je usmrtil svojo ženo. Prejšnji teden je naznanil, da je neznankam izginila. Oblastim se je začela dozdevati zadeva precej zagonetna, in so začele preiskovati. V kleti njegovega doma so našli njeno truplo.

Dolgo je tajil, slednjič je pa priznal, da je prišel prejšnji teden pozno ponoči domov in trkal na njena vrata, ona mu pa ni hotela odpreti. To ga je tako ujezilo, da je vlomil vrata in jo zadušil. Njeno truplo je pozneje zakopal v kleti.

Ko obnovite naročnino, pridajte še 50 centov za S. A. Koledar za leto 1939.

**VLADA ZAČELA
POSREDOVATI**

320 tisoč majnerjev že četrti teden počiva. — Pogajanja na mrtvi točki.

Pogajanja med United Mine Workers in zastopniki premogovnih baronov so dospela na mrtvo točko. Niti ta niti ona stranka noče popustiti.

Predsednik Roosevelt je imenoval za posredovalca John R. Steelmana, načelnik posredovalne službe v delavskem departamentu.

Pogodba med premogovnimi baroni in kopači mehkega premoga je potekla dne 31. marca. Izza onega dne, to je že četrti teden, počiva 320,000 premogarjev.

Predsednik United Mine Workers, John L. Lewis, je zapretel, da bodo v kratkem prenehale obratovati tudi po zapadnih državah majne, ki sedaj preskrbujejo vzhodne države z mehkim premogom.

Ta pretirna je dala povod energični vladni akciji.

Ce ne bo Steelman danes in jutri ničesar dosegel, bo imenoval delavski departament poseben zvezni posredovalni urad. In če bi tudi ta urad ne imel uspeha, bo predsednik sam prevzel vlogo posredovalca.

**STRATEGIČNA
POLJSKA
ŽELEZNICA**

VARŠAVA, Poljska, 24. aprila. — Ob navzočnosti poljskih in francoskih visokih vladnih uradnikov je bila slovesno otvorena strateška železnica Gdinijska-Slezija, ki teče vsporedno z nemško mejo po poljskem koridoru.

Železnica, ki je v prvi vrsti namenjena za prevoz vojaštva in vojaškega materiala med Baltikom in notranjostjo dežele, je bila zgrajena s francoskim kapitalom.

Največje slovesnosti so bile v Katovah, kjer so bili med drugimi navzoči tudi francoski poslanik Anatole de Monzie ter francoski in poljski vojaški poveljniki.

Poljski narod z veliko vneto podpira obrambo dežele. Častniki in vojaški šleškega kavalerijskega polka so v obrambni sklad darovali svoje zlate poročne prstane.

Vladni krogi pravijo, da se med Poljsko in Nemčijo ne vrše nikakoli pogajanja za Gdansk in za veliko avtomobilsko cesto skozi poljski koridor.

ANGLEŠKI ŽIVEŽ ZA ŠPANCE

BILBAO, Španija, 24. aprila. — Angleški parnik Calderon je pripeljal 500 ton živeža, katerega je podarila angleška vlada španski

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
Frank Bakar, President J. Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

46th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Za celo leto valja list na Ameriko	Za New York za celo leto ..	\$7.00
In Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo na celo leto ..	\$7.50
Za šest let	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.—

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVZEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 3-1243

NOVA ANGLEŠKA POLITIKA

Kakor je znano, je angleška vlada po 15. marecu pričela organizirati tako zvano "evropsko obrambno zvezo". Njena akcija pa je naletela na težave, zato so jo čez noč zamenjali z novo politiko enostranskih jamstev zapadnih velesil napram raznim evropskim državam.

Na podlagi te nove politike je bila potem sklenjena angleško-poljska zveza. Sedaj poročajo, da bo angleška vlada iste stališče zavzela napram Grški.

Zakaj se prvotno zamišljena akcija ni posrečila, o tem prav zanimivo razpravlja znani diplomatski publicist Pertinax v "Europe nouvelle". Pertinax piše:

"Male države se obotavljajo stopiti na stran zapadnih demokracij. Spomin na abesinski španski in čehoslovaški polom je še zelo živ. Obupale so nad pariškimi in londonskimi politiki in so odstopile od "kolektivne varnosti", ki je postala kolektivna katastrofa.

Vsaka se je hotela umakniti udarcem totalitarnih držav ter so danes druga za drugo prišle do tega, da so se proti-zavarovale, ako niso celo stopile na njihovo stran.

Nenadoma, potem ko se je nova "Srednja Evropa" že napol zgradila in ko moreta dobiti francoska in britanska pomoč samo že obliki nekake voje izžrpanja, se od teh malih držav kar na lepem zahteva, da se premislijo, se vrnejo na staro pot in oživijo ostanke izgubljenega zaupanja.

Zato kolebajo in odlagajo svojo odločitev v upanju, da bo strašna negotovost šla mimo.

Ali ne bo na vse zadnje oni, ki se bo pogumno izjavil, prikladal streljo na sebe?

Zastopnik ene teh zbeganih držav je takole formuliral informacije, katere je sprejel od svoje vlade: 1. branili bomo vsako ped zemljo; 2. ne udeležimo se na nobenem zaščitnem sistemu; 3. pod temi pridržki bomo oprežno uskladili svojo politiko z zapadnimi velesilami.

Dokler torej traja mir, želijo male države ostati izven skupnih priprav. Toda ko bo koečka padla, jim ne bo ostala nikak izbira več. Važno bi torej bilo, da se pripravlja okvir, ki bi jim služil kot zaslonba."

Najboljši prijatelj
v nesreči vam je:

SLOVENSKA NARODNA PODPORNJA JEDNOTA
BRATSKA, DELAVSKA
PODPORNA USTANOVA

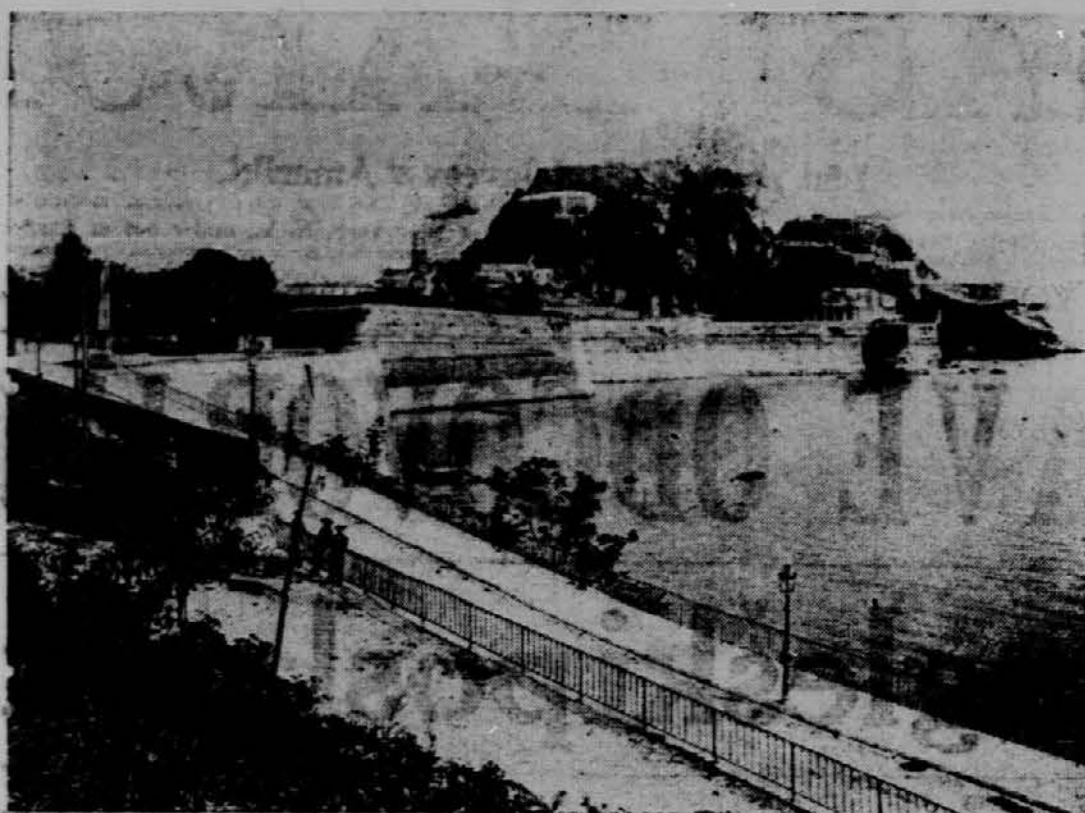
Sprejema moške in ženske v letih od 16. do 50, in otroke do 16. leta starosti.

ČLANSTVO: 52,000
PREMOŽENJE: \$8,000,000.00

Za ožje informacije glede zavarovanja vprašajte lokalnega tajnika društva SNPJ

Glavni stan:
2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

TRDNJAVA NA OTOKU KRKU

Pogled na staro trdnjavo na otoku Krku. Otok je grška last in je oddaljen le 70 milj od Italije. Za Italijo je zaradi zavarovanja Jadrana velike vernosti.

Iz Slovenije

STRAŠEN ZLOČIN

Iz Nove cerkve pri Celju poročajo 16. aprila:

Kranje Gašpar iz Novakov je živel s svojo ženo Frančiško roj. Trobiš in osmero otroki v najhujšem sporu. Kranje Gašpar, ki ima že dobrih 72 let, je že od svoje mladosti velik posebnež in dedno obremenjen. Zato ga je žena pred kakimi 7 leti z otroki zapustila in jih preživljala s pridnim delom. Zaradi precejšnjega števila so imeli trde čase. Vendar pa so izhajali in pustili očeta pri miru. To je Gašparja hudo peklo. Tuhtal je, kaj bi ukrenil, da bi v primeru njegove smrti ne dobila žena in otroci nič za njim.

S tem namenom je prodal pred meseci svoj dom v skritem hribovskem zatišju z vinogradom in posestvom vred čisto pod nič. A tu se je oglašila sodnijska žena in zahtevala svoj del in vzgojevalnino za mladoletne otroke. Tožba je uspela in malomarni oče je bil obsojen, da mora plačati 12.000 din. Kupnina ji znašala samo 800 din. Vložena je bila nova tožba za razveljavitev prodaje. Odrasli otroci Gašparja Kranjca so si med svetom dobro pomagali. 25-letni Martin se je celo odločil, da si postavi z materjo neke pri Kotelnu malo hišico. Imel je kot tesar že pripravljenega mnogo lesa in kupljen prostor. Na veliko soboto je streljal po stari fantovski navadi na griču blizu očetovega doma, kjer so dajali sedem znamenje, da se začne pri Novčanu blagoslovljenje velikonočnega jagnjeta. Delali so to na starem mestu kakor druga leta. Oče Gašpar se je silno razjezil, ko je videl med streli na svojem posestvu tudi sina Martina, ki je po svoji nesreči odhajal zadnji s strelšča. Tedaj pa stopi predenj oče z nabito pištolo in začne streljati na svojega sina. Oddal je več strelcev. En strel je šel sinu mimo sapnika skozi prsi in mu obtekal v hrbtnem mozgu. Mlajša sestra Matilda je začela braniti v krvi ležečega brata proti podivjanemu očetu. Oče ji je grozil, da bo ustrelil še tudi njo, vendar pa tega ni storil, marveč se je obrnil in šel h kupcu svojega posestva in mu rekel: "Sina sem ustrelil, zdaj pa pojdi po orožnike." Ta strašni zločin se je zgodil ob 10.30 dopoldne.

Orožniki so bili takoj na mestu. Ko so šli po smrtno ranjenega sina, so ujeli tudi zverinskega očeta, ki je imel še v roki pištolo z dvema nabojema. Oddal je orožje z blaznim na-

smehom: "Le imejte pištole, zdaj je itak ne potrebujem več." Mnogi trdijo, da je imel namen streljati tudi še na ženo. Do orožniške postaje v Vojniki so peljali zverinskega očeta z reševalnim avtom, v katerem je ležal smrtno ranjeni sin Martin. Oče ni kazal nikakih znamenj kesanja. Martin Kranje je kasneje umrl v celjski bolnišnici.

Gašpar Kranje je bil v svojem življenju vedno posebnež. Za njegovo dedno obremenitev priča tudi dogodek iz njegove mladosti. Govori se, da je ustrelil kot 14-letni fant svojega brata v zibelki v jezi, ker je otrok vedno jokal. Napram drugim ni bil ravno hudoben, a strasten divji lovec, nevaren za vse, ki bi ga skušali dobiti. Groze poln je bil trenutek za njegovega drugega sina, ki je prihajal z avtomobusom na velikonočni dopust in zagledal skozi okno, kako sta gnala dva o-

rožnika njegovega očeta. Drugi, ki ga niso poznali, pa so delali opazke: "To je menda oče, ki je streljal na svojega sina." Zvedel je na ta način o strašni žaloigri, ki so se je že mnogi bali, da bo enkrat prišla, kajti polblazni oče je zadnji čas večkrat grozil, da bo vse postreljal.

ZRTVE STRELJANJA

Tudi letošnje velikonočno streljanje je zahtevalo številne žrtve. V mariborsko bolnišnico so prepeljali šest ranjencev, ki so se pri velikonočnem streljanju ponorečili.

USTRELIL JE IZVOJENKO IN SEBE

Iz Maribora poročajo 21. aprila. — Davi se je razširila po Mariboru vest o ljubavni žaloigri, ki je terjala dve mladi življenji. Okoli 9. ure je prišla pred stanovanje 27-letnega zobotehnikarja Boštjana Vigela v Židovski ulici Kristina Štampirjeva. Prišla je poiskat svoj 16-letno hčerko Kristino, o kateri je vedela, da zahaja k

Vigelu in ki je ni bilo vso noč domov. Toda vrata Vigelove sobe so bila zaklenjena. Vsa prestrašena je mati zašlutila nesrečo. Poklicala je sosedo, ki so jo davi okoli pol 6. slišali strele iz sobe zobotehnikarja Vigela. Sedaj se je potrdila zla slutnja, ko so sosedje vdrli v Vigelovo sobo.

Pred seboj so videli grozen prizor. 16-letna Kristina Štampirjeva je ležala na postelji. Na srčni strani je bila vsa krvava. Na tleh poleg postelje pa je ležal Boštjan Vigel. Njegovo sree je bilo ranjeno. Poleg Vigela je ležal samokres, ki je bil ves krvav.

V amisu ugotovitve komisije je Vigele pred grozno odločitvijo najprej poizkusil, če samokres dobro strelja. O tem pričajo nekateri listki, ki so jih našli v bloku. Zatem je ustrelil v zrcalo in ga razbil. Ko se je na ta način prepričal, da samokres deluje, je naperil cev proti Kristini, ki je ležala na postelji. Zadel jo je v sree. Očitno se je Vigele prepričal o Kristinini smrti nakar je še sebi pognal kroglo v sree.

Med 27-letnim Vigelom in 16-letno Kristino Štampirjevo je bilo že delj časa ljubavno razmerje. S tem se pa niso strinjali stariši dekleta. Mlada zaljubljenca sta se torej odločila za prostovoljno smrt. Na mizi so našli dve pisni, iz katerih je razvidno, da sta oba trdno pripravljena na smrt. V pisnih sta se poslovila od svojcev. Vigele je bil še sinoči pri svoji materi, ki pa ni opazila na svojem sinu ničesar, kar bi moglo biti povod zlim slutnjam. Na mizi je ležal tudi listek z nekim tujim, toda dobro znanim pezdromom. Pozdrav je bil opremljen s tremi prečudnimi križi in znamenji.

STROP JO JE POKOPAL POD SEBOJ

Ko je šla 37-letna posestnica Amalija Laznikova na Strančah pri Konjicah na veliko soboto v svojo klet, se je nenadno vdrl strop in jo pokopal pod seboj. Laznikovi je zlomilo in zmečkalo levo nogo ter jo poskodovalo tudi na desni nogi in ostalem telesu. Ponesrečenko so kmalu potegnili izpod ruševin in jo prepeljali v celjsko bolnišnico.

Denarne pošiljatve

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V Jugoslavijo:

Za \$ 2.40	Din. 100
\$ 4.70	Din. 200
\$ 6.80	Din. 300
\$10.70	Din. 500
\$21.	Din. 1000
\$41.	Din. 2000

V Italijo:

Za \$ 6.30	Lir 100
\$ 12.	Lir 200
\$ 29.	Lir 500
\$ 57.	Lir 1000
\$112.50	Lir 2000
\$167.	Lir 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMENJAM GORI ALI DOLI

Za izplačilo veljnih menkov kot zgoraj navedeno, bodite v dinarjih ali lirah, dovoljamo še boljše pogoje.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOBNINO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(TRAVEL BUREAU)
216 W. 18th ST., NEW YORK

Peter Zgaga

Kratka Dnevna Zgodba

LASTNO LOVIŠČE

Naposled se je Kozamurni-ku yendar uresničila vroča želja: postal je imetnik lovišča v bližini Ljubljane. Seveda je bilo le-to precej majhno, pa bi- lo je njegovo.

Sicer so ga prijatelji v ka- varni pri Prošernu precej vle- kli, da je lovišče tako majhno, da si dolgin Trpin ne more tam niti škornje sezuti, ker bi sicer prekršil mejo. Drugi spet so se norčevali, da tam ni nobene divjačine, kvečjemu še kak hripav kos. Slednje natolee- vanje je prišlo naposled gospe Kozamurniki na ušesa.

"Povej mi vendar, za božjo voljo," se je togotila, "zakaj si vzel v zakup lovišče, če tam nič ni?"

"Kdo pravi, da ni nič?"

"Vsi to pravijo."

"Kaj vedo o tem neumni ljudje? Tam je že kaj, saj sem že sam izsledil."

"Če se le ne motiš. Veš ti- sti Kristofov Pepe mi je prav- il, da je še prej, preden si ti lov v zakup vzel, nekdo moral v mehko zemljo z začjo nogo vtisniti sledi, zakaj videl je sled zajca z najmanj petimi nogami."

"Kristofov Pepe je nevo- željivec, in ga ne vzamem na noben lov več s seboj. Ne daj si vsega natvesti. Kar boš ra- bila za v kuhinjo, bom tam po- strelil; za lov na slone pa lo- višča tako in tako nisem vzel v zakup."

Kozamurnica se je s tem za- dovoljila in soprog je dan za dnem pridno pokal v lovišče. Kot odebel mož je včasih čutil tesnobo, ki si jo je v prostem zraku proganjala. Če je potem prišel domov brez plena, se je lahko izgovarjal, češ, da je varstvena doba. Njegovi strelji so bili namenjeni zgolj vra- nam in enakim škodljivim ži- valim. Za pokončevanje ro- parje je imel starega čuvaja, ki ga je obenem z lovom pre- vzel in kateremu je moral za lišice, mačke, sokole in podiv- jane pse plačevati precej vi- soko strelščino.

Toda vprav to pogosto Ko- zamurnikovo prihajanje in nje- govo pristrastje za prazne stre- le očitno ni ugajalo sosed- nim lovskim patronom. Upra- vičeno so se bali, da jim v nji- hovih lastnih brlogih napravi zmešnjavo in so se posvetovali kako bi mu zamrzili lovišče.

Lahko bi bili še dolgo čakali, da jim Kozamurnik s svojim pravičnim in korektnim rav- nanjem ni sam pokazal poti. Lešnikarja, ki ga je ustrelil in ki je padel onstran meje, je poslal dotičnemu zakupu lova,

da pokaže, kako strogo ume- lovski pravici zadostiti. To dobro delo pa se mu je slabo izplačalo. Zakaj kmalu za tem se je marsikaj dogodilo, kar je bilo očitno plod tajnega in malopridnega sporazuma med sosednimi lovci.

V udobno Kozamurnikovo stanovanje je neki dan vstopil lovec z nahrbtnikom, iz ka- terega je stresel ustreljeno li- šico, drobno, bedno stvarco, ki je po svoji zunanosti mogla tudi logarju podležiti.

"Gospod gozdar se priporo- ča in vam pošilja lišice, ki jo je ustrelil sicer na svojem lo- višču, pa je pobegnila na va- še."

Kozamurnica je majaje z glavo motrila oguljeno lišičje krzno.

"Kaj pa naj začnem s to ži- valico?" je očitaloče vpra- šala.

"Na, to se vprašaj!" se je z odgovorom, na pol v zadre- gi, na pol bahaški podvzval go- spod Kozamurnik. "Lep pred- posteljnič! Naj še kdo reče, da ni divjačine v mojem go- zdu!"

"To košta spet 100 dinarjev in lišica ne kaže, da bi ne pu- ščala dlake. Ima ali morda bolhe?" je hitro vprašala lov- ca.

"Nekaj jih bo že imela," je ta ravnodušno odvrnil.

"Tako! Potem je pa ne ob- držite niti trenutek. Kar vze- mite jo spet s seboj."

"Prosim, to pa ne gre, je proti naročilu."

"Kar stran z njo in smrdi tu- di kot dihur."

Kozamurnik je fantu dal ko- vača, mu namignil in odšel ž njim h krznarju, kjer je izve- del, da se del ne izplača. Pač pa je kupil lepo, že mrtirano lišičino in mu naročil, naj jo čez 14 dni pošlje na njegov dom kot trofejo prve, na nje- govem lovišču ustreljene lišice. Teden dni pozneje so mu spet v nahrbtniku nekaj po- slali.

"Gospod gozdar se priporo- ča in vam pošilja tega roparja, ki je kljub dvema streloma po- begnil na vaše lovišče."

"Je gotovo spet kakka liši- ca?" je pobaral Kozamurnik.

"Ni lišica," je rekel sel in razgrnil nahrbtnik.

Na površje je prišla prisut- na pasja mreina. Gospa Ko- zamurnica je bila vsa iz sebe, da je Kozamurnik kar poteg- nil sla za seboj ter ga potoma pregovoril, naj za nagrado vrže mreino v Ljubljano.

Spet teden dni pozneje je prinesel mož z obligatnimi pri-

pomočki tri ustreljene mačke. To pot se je Kozamurnica tako razsrdila, da je moral soprog takoj oditi v lovišče, kjer je čuvarju ukazal, naj vsem so- sednim lovskim zakupnikom sporoči, da si propove daljnje pošiljatve takih neokusnih in nepriljubljenih mreic.

Čuvaj ga je še opozoril, da je izsledil srnjaka, ki bi se lah- ko odstrelil, sicer ga bodo so- sedi...

"Ne morem," je dejal Ko- zamurnik, "vprav sedaj moram za par dni odpotovati."

"Ali ga smem iz?" je vpra- šal čuvaj.

"Dobro, kar vi ga dajte."

Še tisti dan, ko je Koza- murnik odpotoval, se je v nje- govem stanovanju pojavil mož z debelo nabreklo vrečo.

"To pošilja" je začel in prenehaj, zakaj kot furija ga je napadla Kozamurnica.

"Kaj? Še en tak lump se usoja kaj sem poslati? To je že od sila. Marš ven!"

"Toda gospa..."

"Nič toda. Kar izginite, si- cer pošljem po stražnika. Kar recite tistemu lovcu, naj si ži- val sam obdrži in zastran me- ne tudi sam požre. In sedaj izginite!"

Zunaj je bil in s težko vre- čjo je šel svojo pot.

Ko se je Kozamurnik vrnil, mu je vse povedala.

Čez nekaj dni pa se je spet napotil v lovišče, kjer ga je čuvaj posebno vdano in vese- lo sprejel.

"Gospod, ali nečete vsaj ro- gov s seboj?"

"Kakih rogov?"

"No, od tistega srnjaka, o katerem sem vam zadnjič prav- il. Sem ga precej drugi dan ustrelil in po sinu poslal k vam, gospa pa ga je nagnala in mu velela, naj ga obdržim in po- jem. In tako smo ga nekaj sami pojedli, nekaj pa prodali. Najlepša hvala gospod Koza- murniku."

Gospod Kozamurnik je glo- boko zasopel, si obrisal čelo in rekel:

"Že dobro, obdržite si tudi rogove."

Par tednov pozneje je stalo v listih:

Radi rodbinskih razmer se pod roko odda v zakup majh- no, toda z divjačino zelo boga- to lovišče blizu Ljubljane. Na- prodaj je tudi krasna puška in lopa lišičja trofeja. Naslov v upravnštvu.

Naročite še danes S. A. Koledar za leto 1939.

Razne vesti.

COOKOVA PISARNA BREZ COOKA.

Thomas Cook, vnet angleški abstinent je prišel na misel prirejati zabavna potovanja v času, ko so ljudje gledali želez- nice postrani in z nezaupanjem. Peljal se je z izletnim vlakom iz Leicesterja v Longhoboro. Le- ta 1845 je priredil izlet v Li- verpool, pozneje pa v Glasgow in Edinburgh. Leta 1851 mu je dalo mesto London prometni monopol za razstavo v Hyde Parku. 6. avgusta 1856 se je odločil za prvo potovanje na selino. Vodil je 300 izletnikov preko Antwerpna in Bruslja na bojišče pri Waterloo ter dalje v Koeln, Strassbourg in Pariz. 31. julija 1864 je sam vodil prvi družabni izlet v Švico.

Tedaj so se prvič ohne-li po-

njem uvedeni hotelski kuponi. Tedaj je tudi prvič rabil fran- coske in nemške tolmače. Kma- lu se je jel zanimati tudi za Afriko in Ameriko. Takrat je bil že prileten in slep. Zadnja leta svojega življenja je zopet z vso vneto propagiral trez- nost. Še pred svojo smrtjo l. 1892 se je udeležil pogajanj z ustanovitev podjetja, ki se je razvilo v največjo potovalno pisarno na svetu. Cookovo podjetje ima zdaj svoje podruž- nice po vsem svetu. Sia in nje- goy zvesti pomočnik je umrl kmalu za njim, toda podjetje se je širilo. Zdaj ni v vodstvu podjetja nobenega člana rodbi- ne, podjetje se pa še vedno ime- njuje po Cooku. Nedavno je morala neka tyvarka pred so- diščem v nekem zakotnem me- stu dokazati, da beseda Cook

ni plod domišljije, ki bi ozna- čeval solidno potovalno pisar- no, temveč je to ime njenega ustanovitelja.

ANGORSKE LISICE.

Angorskim mačkam so se pridružile zadnje čase se an- gorske lisice. To je rejski uspeh norveških krznarskih farm, kjer se je posrečilo vzre- diti novo vrsto lisice s križa- njem, kakor so nedavno vzre- dili drage platinaste lišice. Pr- va koža angorske lisice, ki jo je poslala neka lišičja farma iz Hitre v Tronthem, je vzbudila senzacijo.

Angorska lisica, ki velja ka- kor platinasta lisica za sorod- nico srebrne lisice, ima nežno sivomodro dlako, spodaj pri- koži pa povsem belo. Prve ko- že angorske lisice so seveda precej drage, eno so prodali za 1000 norveških kron.

Ako Vas zanima le- po čtivo, naročite si Slovensko - Ameri- kanski Koledar za leto 1939.

NENAVADNA NEZGODA NA CESTI.

Dva pasanta na pariški uli- ci, 43-letni Robert Aubry in vdova Jeanne Baillyjeva, sta stopala zavoljo vilarja z glo- boko sklonjeno glavo naprej in sta se z glavo tako močno za- letela drug v drugega, da je Baillyjeva padla nezavestna na tla. S težkim možganskim pre- tresom so jo morali spraviti v bolnišnico. Tudi mož je bil nekaj časa ves omanjen, pre- peljati so ga morali domov.

Poučni spisi:

AMN'S NEW AMERICAN INTERPRETER. — Trda vez. 279 stran. Cena \$1.10. Učna knjiga za Nemce in za one, ki so nem- ščine smojni.

AMERIKA IN AMERIKANCI. Spisal Rev. J. M. Trunk. (608 strani). Trdo vezano. Opis posameznih držav; priseljevanje Slo- vences; njihova družna in druga naravna ustanove. Bogato ilustrirano. Cena \$5.00.

ANGLEŠKO SLOVENSKO BERILO. Sestavlil dr. F. J. Kern. Vezan. Cena \$2.

Ljubezen nikdar ne ugasne

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

57

"To bom storil. Ali imate še kako drugo željo?"
"Ne, prav lepa hvala."
Zdravnik obesi telefon in pogleda bolnika.
"Tako, dragi gospod Rittberg. Vaša sestrična je sedaj potlačena. Njen strah se je tresel skozi telefon. Ako ženske slutijo o kakem dvoboju, tedaj jih pretresa strah."
"Ali moram zares cel teden ostati v postelji, gospod doktor," vpraša Hans, ki je zares oči poslušal razgovor s Flavijo.
"Na vsak način. Ni taka malenkost, kot sva jo gospici Janotti povedala. Izgubili ste mnogo krvi. Pa vseeno morete reči, da je velika sreča, da se je tako izšlo. Moglo bi biti mnogo slabše. Ali je vaš nasprotnik ostal popolnoma neranjen?"

Hans se zasmije.
"Saj sem vendar streljal v zrak. Zakaj naj bi mu kaj storil? Povedal sem vam, kako veliko uslugo mi je storil." Zdravnik se nasmeje.
"Zato naj mu to odpustite, posebno še, ker je z vami tako lepo norel. Sedaj pa ostanite lepo pri miru in se dolgočasite z vstrajnostjo. Sedaj je popolnoma dobro. Sedaj imate tudi čas, da premišljuje svojo notranjost. Sedaj boste prišli do spoznanja, da je taka razposajenka, kot je gospodična Maronova, zelo prikupljiva na gledališkem odru, toda nikakor ni prava žena za pametnega moža. Da bi zastopala vašo hišo, zato v resnici ni bila sposobna."

"To spoznanje mi je prišlo sicer nekoliko pozno, toda še vedno ne prepozno."
"No, torej potem je vse dobro. Upam pa tudi, da boste kmalu našli drugo in primernejšo tovarišico za svoje življenje."

"E, bom že pravo našel — prihodnjič, gospod doktor."
Pri tem Hans pogleda zdravnika tako poln sreče, da si zdravnik misli svoj delež.

Dan smrti Eleonore Rittbergove je prišel. Flavija je nesla svetlece na grob in ko se vrne, telefonira Hansu, nato pa hiti v svojo sobo in odpre pisalno mizo. Kot je obljubila, noče sedaj prebrati pismo, ki ga ji je dala teta Eleonora pred svojo smrtjo. Vzame ga iz predala, v katerem ga je imela toliko časa shranjenega, in s svečano mirnim občutkom odstrani pečat. Vzame več popisanih listov in poleg še posebno zapечатih ovitek, na katerem je bilo v tuji pisavi napisano: "Hans Rittberg."

Flavija nekaj časa ogleduje to zapечатeno pismo. Ker je bilo namenjeno Hansu, ga položi na stran ter razirgne z lepo in jasno pisavo napisano pismo tete Eleonore.

In bere:

"Moja draga Flavija:—

Tebe sem si izvolila za izvršiteljico svoje oporoke. Če te po preteku enega leta po moji smrti Hans ni zaželel za svojo ženo, potem se to tudi ne bo več zgodilo. In tedaj želim, da bereš moje izpoved in storiš, kar sem od tebe zahtevala. Potem boš razumela, zakaj sem tako iskreno želela, da bi Hans postal tvoj mož. Ako nebo nakloni, da se bo to zgodilo, boš to moje izpoved uničila, predno je končano leto. Drugače pa mora na svetlo, kar sem tako dolgo prikrivala. Sedaj pa poslušaj moje izpoved.

Svojega moža sem ljubila nad vse, četudi sem že pred poroko slutila in čutila, da me ne ljubi. Nikdar — oh, nikdar ni bila njegova ljubezen moja, četudi sem se v vroči molitvi borila za njo. Dal mi je samo svojo roko, ker je potreboval moje premoženje, da bi povečal svoje podjetje in "mogoče tudi, ker sem se mu zdelala, da bom mogla dostojno predstavljati njegovo hišo. Dala sem mu roko v upanju, da bo moja globoka, močna ljubezen nekega dne vendarle zbudila odmev v njegovih prsih. To upanje pa se ni nikdar vresničilo in do njegove smrti sem ostala njegova neljubljena žena.

V mojo žalost najin zakon ni dal otrok. Vedno sem si prigovarjala, da si bom mogla pridobiti njegovo ljubezen, ako bi ga mogla obdariti z otrokom. Ta misel se je trdno vtisnila v me. Toda vroča želja po otroku se mi ni izpolnila, leto za letom.

Na nasvet nekega zdravnika sem šla v neko kopališče, v upanju, da bom po uporabi kopeli življala materinsko srečo.

Toda ko sem se z upanja polno iskrenostjo podvrgla temu zdravljenju, je bila moja usoda dopoljena. V tem času je moj mož svoje srce podaril neki mladi umetnici, ki ga je znala bolj začarati, kot pa jaz nesrečnica.

Tedaj sem od njega prejela pismo, v katerem mi je sporočil, da je popolnoma prevzela njegovo srce, da brez nje ne more živeti. In četudi se je proti temu še toliko bojeval, je vendar prišel do spoznanja, da je ne more več pustiti, in ker v najinim zakonu ni najboljšega in ker si v zakonu ne moreva biti to, kar moža in ženo nerazvezljivo veže, me je prosil, da mu dam svobodo. Rekel mi je, da ono umetnico brezmejno ljubi, da ji je celo iz bojazni, da bi jo izgubil, zamlčal, da je že poročen. Rekel ji je samo, da mora odstraniti nekatere zapreke, predno jo more poročiti in ona mu je v popolnem zaupanju podarila svojo ljubezen. Prosil me je, da mu dam svobodo, da more pošteno vzeti za ženo nad vse ljubljeno dekle in zagotoviti mi je, da mi bo za to večno hvaležen.

Kako je to pismo vplivalo na mene, moja draga Flavija, da bi to razumela, naj te nebasa obvarujejo. Bila sem, kot uničena, moje srce je parala blazna ljubosumnost na ono dekle, ki me je popolnoma upropastila in pahnila v nesrečo. Nisem mogla prenašati misli, da ne bi več slišala njegovega glasu, se mi je zdelo huje kot smrt. Lahkomisljeno, pritepena žena, ki si je s koketnimi umetnostmi pridobila mojega moža, naj bi prevzela moje mesto, jaz pa naj bi prostovoljno odstopila. Ravno tako bi mogel moj mož od mene zahtevati, da bi od sebe vrgla svoje življenje. Ta žrtev je preselila mojo moč.

(Dalje prihodnjič),

Vojaška moč Rusije na Daljnem vzhodu

Nemški publicist Max Werner, je nedavno napisal knjigo "Der Aufmarsch zum zweiten Weltkrieg" v kateri skuša na koliko moči pregleden način analizirati vojaško moč nekaterih držav, ki bodo v bodoči vojni igrale odločilno vlogo. Prav posebno pozornost posveča ruski vojski, ki bo po njegovem mnenju v novem svetovnem konfliktu edina v stanju paralizirati udarno silo nemške armade. Pri tem ga zlasti zanima vprašanje, koliko bi mogel japonski udarec z vzhoda vezati del ruskih bojnih sil in tako razbremeniti nemško vojsko na zapadu. Po njegovem mnenju so ti strateški načrti zidani na pesek, ker ne računajo z dejstvom, da si je Rusija ustvarila na vzhodu posebno vojsko, ki ni v nobenem pogledu odvisna od operacij na zapadu, ki ima svojo lastno strategijo in svojo lastno vojaško-gospodarsko bazo v Sibiriji.

Govorec o ruski vojaški moči na Daljnem vzhodu, pravi Werner med drugim:

"O številni moči posebne daljnovezhodne armade maršala Blucherja obstoja več kompetentnih ocenitev. V glavnem se vse strinjajo, po njih je posebna daljnovezhodna armada med leti 1933 in 1935 štela 10 do 11 pehotnih in 3 do 4 konjeniške divizije, poleg tega pa močne tehnične in posebne oddelke vseh vrst, poleg značnega brodarstva in tankov tudi oddelke za plinsko vojno, pionirje, poročevalske oddelke itd., vsega skupaj preko 200.000 mož.

Tu niso vračunani oddelki obmejne straže, ki štejejo 40.000 do 50.000 mož in ki so takisto v stalni pripravljenosti in vojaško popolnoma izveščani, čeprav niso podrejeni vojnemu komisarijatu, marveč notranjemu.

Tu sem je treba hkrati prišteti še mešano sovjetsko-mongolsko vojsko, ki ima svojo postojanko na skrajnem desnem krilu v mongolski republiki, in ki jo je treba ceniti na 50.000 do 100.000 mož. Poleg primorske (Vladivostok) amurske in transbaikalske, je tu četrta strateško zelo važna cona v dislokaciji rdeče vojske na Daljnem vzhodu. Med leti 1933 in 1935 je torej štela Blucherjeva armada okrog 300 tisoč mož.

Po ameriških in nemških podatkih se je to število do leta 1938 zvišalo na 400.000 po napetih poletnih dneh 1938 in po bitki pri Čang-Kufengu pa celo na 500.000 mož.

POZOR ROJAKI!

V ZALOGI IMAMO NOVE PREGLEDNE ZEMLJEVIDE:

Velik pregleden zemljevid JUGOSLAVIJE (Na njem so označene poleg mest tudi večje slovenske vasi) stane \$ 1.—

Manjši zemljevid JUGOSLAVIJE stane 25c

Zemljevid jugoslovanskih BANOVIN stane 25c

Zemljevid — CELEGA SVETA Knjiga, obsegajoča 48 str., seznam večjih mest s številom prebivalcev. Stane 50c

SLOVENIC PUBLISHING CO., 216 West 18th Street New York

Za primer vojne razpolaga armada maršala Blucherja z zelo številnimi rezervami. To so naprej strateške rezerve za Daljni vzhod, ki so za to bojišče določene iz aktivnega sestava rdeče armade. Kot zaledje daljnovezhodne armade veljajo sibirsko, zabajkalsko, srednjeazijsko in uralsko vojno okrožje, kjer je v mirnem času kakih 14 pehotnih in 4 konjeniške divizije. Potem prideta v poštev dve kategoriji rezervistov: lastni rezervisti daljnovezhodne armade, njeni odpuščeni kontingenti, ki so nedaleč od fronte naseljeni kot kmetje. Ta vojaško-agrarna politika omogoča nagel vpoklic rezerv daljnovezhodne armade. Potem spadajo sem slej ko prej tudi normalni rezervisti zgoraj omenjenih azijskih vojnih okrožij. V celoti bo torej ruska vojska na Daljnem vzhodu razpolagala s 40 do 50 divizijami.

V mirnem času in v začetku vojne bi imela ruska vojska na Daljnem vzhodu nesporno številčno prednost. Ruski viri, med njimi tako merodajna priča, kakor je maršal Blucher sam, cenijo japonsko vojsko v Mandžuriji v letih 1934—1935 na približno 150.000 mož. Klasično rusko delo o japonski armadi, ki ga je napisal Asik pod naslovom "Japonska oborožena moč," smatra, da so bile v tem času v Mandžuriji 3 pehotne divizije, 5 posebnih infanterijskih brigad in dve kavalerijski brigadi. Od tedaj, zlasti pa od začetka japonsko-kitajske vojne, so japonsko vojsko v Mandžuriji znatno okrepili: spomladi 1938 je organ sovjetskega vojnega komisarijata cenil njeno moč na 300.000 mož. Kot rezervo je moči smatrali vojsko države Mandžukuo, ki pa je po nemških virih tako vojaško kakor politično nezanesljiva; dezertacije so pogoste izveščane in oborožitev sta na zelo nizki stopnji. Te vojske ni moči smatrati za redno vojsko in je potem takem ni moči niti primerjati z mongolskimi četami, ki se v mirnem času veščajo pod nadzorstvom ruske vojske in ki se bodo v primeru vojne borile na njeni strani. Številčno premoč ruske vojske na Daljnem vzhodu morajo priznati tudi japonski listi. "Vojaške sile sovjetske vojske na Daljnem vzhodu znatno prekašajo sile japonske vojske," piše Nagaoki v osemnem listu "Mainichi." Posebna daljnovezhodna armada maršala Blucherja s svojimi štirimi armadnimi skupinami je po številu najmanj toliko močna kakor vsa japonska vojska v mirnem času, tako tista na celini kakor tista na otokih. Japonska vojska bi bila sposobna za napad šele tedaj, če bi svoje čete polnoštevno izkrcala na azijskem kontinentu in poleg tega izvedla še vsaj delno mobilizacijo. Številčno prednost nasproti ruski

armadi na Daljnem vzhodu pa bi japonska vojska dosegla šele tedaj, če bi mobilizirala brez izjeme vse svoje izveščane rezerve. Toda niti v tem primeru ne bi bila premoč posebno pomembna: doseči bi jo bilo moči z največjim naporom šele po nekaj mesecih vojne, med tem pa bi jo daljnovezhodna armada prehitela s svojimi trojnimi prednostmi: z ugodnim obrambnim položajem, z oborožitvijo, ki je zlasti dovršena v pogledu ofenzivnega orožja, in s svojim strateškim položajem, ki predstavlja za Japonce prave klešče.

Obrambna črta, ki teče ob sovjetsko-mandžurski meji vse od Vladivostoka do Bajkalskega jezera, je za Maginotovo linijo brez dvoma najmočnejši obrambni sistem na svetu. Ba je šteje več kot 1000 utrjenih oporišč, ki so večidel medsebojno zvezane, pred plini in bombami varne točke dosegajo na važnih mestih globino 6 kilometrov. Vmes leže pastji za tanke. Zelo malo je verjetno, da bi mogla japonska armada opredeljena le s slabotnim ofenzivnim orožjem in maloštevilnimi tanki, to obrambno črto predr